

Den 6 juni – en ung helgdag med gamla rötter

Berättelse

Den 6 juni firar Sverige sin nationaldag. Det är en dag som minns landets historia. Men den är också ganska ny som röd dag.

Varför just den 6 juni? Det finns två svar. Den 6 juni år 1523 valdes Gustav Vasa till kung. Då blev Sverige ett eget land igen, fritt från Danmark. Samma datum, år 1809, fick Sverige en ny grundlag. En grundlag är en av de viktigaste lagarna i ett land. Datumet minns alltså två gamla händelser.

Dagen har bytt namn flera gånger. Förr hette den Svenska flaggans dag. Namnet "Sveriges nationaldag" kom år 1983. Först år 2005 blev den 6 juni en röd dag, alltså en ledig dag för många. Samtidigt tog man bort en annan röd dag, annandag pingst.

Hur firar man? Det är väldigt olika. Många kommuner ordnar fest med musik och tal. På vissa platser hälsar man nya svenska medborgare välkomna. En del människor flaggar eller har picknick. Andra tar det lugnt och ser dagen som en vanlig ledig dag. Firandet är frivilligt. Man måste inte göra något särskilt.

Nationaldagen är alltså en ung helgdag. Men dagen den firas på är gammal.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
nationaldag	en dag då ett land firar sig självt
röd dag	en helgdag då många är lediga från jobbet
minnas	tänka tillbaka på något som hänt förr
historia	det som har hänt i ett land för länge sedan
grundlag	en av de viktigaste lagarna i ett land
kung	en man som styr ett land som regent
kommun	den del av staten som styr en stad eller ett område
medborgare	en person som hör till ett land och har dess pass
frivillig	något man får välja själv; man måste inte
flagga	hissa en flagga, här den svenska flaggan

Läsförståelsefrågor

---

1. Vad är en nationaldag enligt texten?
  1. En dag då ett land firar sig självt och sin historia.
  2. En dag då alla affärer är stängda hela veckan.
  3. En dag då man bara får prata svenska.
2. Vilka två gamla händelser minns man den 6 juni?
  1. Två krig mot Norge.
  2. Att Gustav Vasa blev kung 1523 och att en grundlag kom 1809.
  3. Två stora fester på Skansen.
3. Varför kan man säga att dagen är “ung som röd dag”?
  1. För att den blev en ledig röd dag så sent som år 2005.
  2. För att bara unga personer firar den.
  3. För att den firas på sommaren.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Den 6 juni blev en röd dag samma år som annandag pingst togs bort.
  2. Alla svenskar firar nationaldagen på exakt samma sätt.
  3. De flesta svenskar äter sill på nationaldagen.
5. Texten säger att firandet är frivilligt. Vad betyder det här? Svara med egna ord.
6. Texten kallar nationaldagen “en ung helgdag” men säger att “dagen den firas på är gammal”. Hur kan båda sakerna stämma? Förklara hur du tänker.

Facit

1. 1. En dag då ett land firar sig självt och sin historia.
2. 1. Att Gustav Vasa blev kung 1523 och att en grundlag kom 1809.
3. 1. För att den blev en ledig röd dag så sent som år 2005.
4. 1. ja b) nej (texten säger att firandet är väldigt olika) c) det står inte i texten (texten nämner inget om sill)
5. Exempel på svar: Att man själv får välja om man vill fira eller inte. Ingen måste göra något särskilt på dagen.
6. Exempel på svar: Själva helgdagen, alltså den lediga röda dagen, är ny – den kom 2005. Men datumet 6 juni valdes för att minnas händelser som hände för flera hundra år sedan.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Konkret och tidssatt text som passar för att öva årtal och tidsord (förr, samtidigt, först). Tema: hur en helgdag kan vara ny fast den minns gamla händelser. Fråga 6 kräver en första, enkel slutsats. Lyft gärna att texten medvetet skriver "många", "en del" och "andra" i stället för "alla svenskar". Låt eleverna jämföra med nationaldagar i andra länder.

Diskussionsfrågor

- Firar man en nationaldag där du kommer ifrån? Hur ser den dagen ut?
- Tycker du att ett land behöver en nationaldag? Varför eller varför inte?
- Texten säger att firandet är frivilligt. Är det bra att man får välja själv, tycker du?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta hur du skulle vilja fira en ledig dag den 6 juni. Vad skulle du göra, och med vem?

Källor och faktagranskning

- Institutet för språk och folkminnen (Isuf): Nationaldagen – <https://www.isof.se/utforska/kunskapsbanker/lar-dig-mer-om-arets-namn-och-handelser/handelser/nationaldagen>
- Nordiska museet: Sveriges nationaldag – <https://www.nordiskamuseet.se/utforska/hogtider/sveriges-nationaldag/>
- Nationalencyklopedin (NE), uppslagsord: Sveriges nationaldag – <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/sveriges-nationaldag>
- Riksdagen: Lag (1989:253) om allmänna helgdagar – https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1989253-om-allmanna-helgdagar_sfs-1989-253/

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Sveriges nationaldag firas den 6 juni. Dagen firades på Skansen från 1893 och kallades Svenska flaggans dag från 1916. Namnet "Sveriges nationaldag" infördes officiellt 1983. Datumet minns två händelser: Gustav Vasa valdes till kung den 6 juni 1523 (vilket upplöste Kalmarunionen med Danmark), och 1809 års regeringsform (en grundlag) antogs den 6 juni 1809. Den 6 juni blev allmän helgdag (röd dag) först 2005; samtidigt togs annandag pingst bort som helgdag. Många kommuner ordnar firande och vissa håller medborgarskapsceremonier för nya svenska medborgare. Firandet är frivilligt och varierar. Texterna undviker nationalistisk ton och beskriver firandet som varierat och frivilligt, inte som en plikt eller en känsla alla delar.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.